

2049

Embadalits com estaven, no es van adonar de la figura de pedra que els estava observant des d'un racó de la sala. Tenia cara de dona, cos de lleó i ales d'àguila i la seva veu va ressonar com un tro quan va dir:

—Benvinguts. Si voleu passar tota l'eternitat aquí, com pols, no digueu res. Però si voleu entrar al regne que guardo haureu de respondre correctament l'enigma que us plantejaré.

>>Els troncs són de pi i la superfície regular és d'or. Quin és, doncs, el símbol que no mor?

* * *

Era negra nit. Les ruïnes suburbials que envoltaven la civilització feia dècades que estaven deshabitades. En un carrer estret, amagat, entre dues cases altes, les ombres i el silenci feia temps que vivien en pau. De lluny, però, es començaven a sentir uns passos ràpids i una respiració irregular i agitada. De cop i volta, una persona va agafar el trencant que duia a aquella gola de llop i s'hi va endinsar corrent. No semblava preocupat dels camins que agafés; una única idea regnava en la seva ment: fugir i salvar la vida, alhora que l'envaïa una gran tristesa. Aviat es va adonar, amb resignació, que aquell carrer no tenia sortida, i es va deixar caure a terra, amb l'esquena recolzada a la paret, al límit de les seves forces. Va arribar a pensar que, de moment, s'havia pogut escapar de la seva perseguidora.

No era cert. Al cap de poca estona, va arribar, també corrent, un altre ésser, que va detectar la seva presència al fons del carrer. Es va aturar, esbufegant, i, en silenci, va avançar cap a l'individu. Aquest va aixecar-se ràpidament i va intentar no respirar tan fort, alhora que buscava un amagatall. Va desistir aviat; estava envoltat per tres parets i el seu botxí. No tenia escapatòria.

La nouvinguda era una femella jove, però no era humana, tot i que ho semblava. Van deixar de sentir-se els seus passos. Era tot just a uns metres del fugitiu.

—Jason, escolta'm —va dir ella.

—Calla! M'has enganyat tot aquest temps!

La veu va delatar que es tractava d'un noi jove, frustrat, i ofuscat per la ràbia.

—No! Això no és cert. El que sento per tu és de veritat. T'estimo. Jo no et faria mai mal.

—Mentida! —va replicar ell, mentre la veu se li esquerdava i cedia a les llàgrimes.

La noia, emocionada, se li va acostar i, aturant un cop de rebuig d'ell, el va abraçar i el va fer seure a terra, amb ella, perquè es tranquil·litzés. Li va murmurar paraules d'amor i de consol a l'orella i li va dir que ella no en volia saber res d'aquella guerra, que la seva vida només tenia sentit si la vivia amb ell. El jove es va anar asserenant i es va deixar acariciar per la noia que estimava.

De sobte, van sentir alguna cosa i la noia va alçar el cap en l'aire. Tot just va poder veure una ombra a dalt de la terrassa d'una casa i una immensa roca que es precipitava damunt d'ells dos, feixuga.

Feia ja 99 anys que el matemàtic britànic Alan Turing havia proposat el famós Test de Turing, prova per avaluar la capacitat de pensament d'una màquina. El 2020 el robot Gladys havia aconseguit superar l'examen. Pensava. Durant els anys següents s'havia desenvolupat la biociència, que estudiava la creació de vida artificial intel·ligent. No obstant, les màquines pensants que s'obtenien tenien una limitació. Amb el pensament, havien adquirit també el record i l'oblit i, consegüentment, no eren perfectes, sinó que tardaven un cert temps a processar la informació i, a vegades, tenien lapsus de memòria. Eren, en definitiva, com persones. També s'havia treballat molt en aconseguir una estètica i un organisme semblant al dels humans, i s'havia aconseguit. Se'ls anomenava humans de la ciència.

A les dècades posteriors a la seva creació, els robots havien de subsistir amb una condició de subordinació als humans reals. Ja no existia la diferència entre homes i dones, feia anys que s'havia resolt, però en la història de la humanitat continuaven havent-hi opressors i oprimits, desigualtat. Alguns intel·lectuals es van adonar del problema, van copsar que els robots eren més que simples màquines. Havien adquirit vida, pensament, sensacions, sentiments. A partir dels anys quaranta, doncs, va

començar a sorgir un grup selecte de pensadors que demanaven la igualtat de condició entre humans i humans de la ciència. Els robots es van adherir a aquest nou moviment reivindicatiu. Reclamaven millores en les condicions laborals i de vida, volien gaudir de drets. A fi d'aconseguir els seus objectius, van començar a protagonitzar vagues generals, que van tenir un gran ressò mundial i van paralitzar parcialment l'activitat industrial i comercial mundial. Així doncs, les conseqüències van tenir un abast immens, i els humans de sempre van accedir a atorgar una vida millor als robots, però amb moderació. Aquests, insatisfets, van continuar revoltant-se.

Durant els darrers mesos de 2048, però, els robots, que ja gairebé representaven la meitat de la població mundial, es van adonar que els humans havien aconseguit crear éssers vius millors que ells mateixos. Les seves capacitats havien augmentat progressivament i eren superiors a les humanes en totes les facetes. Un sentiment de poder es va instal·lar a totes les ments robòtiques. Va ser llavors quan va començar la Revolució dels Nous Humans, com s'anomenaven els robots a ells mateixos, que tenia com a finalitat la destrucció de la raça humana inferior i la conquesta de la Terra.

El noi va obrir els ulls a poc a poc. Semblava com si s'acabés de despertar d'un son molt profund, en el qual no sabia com havia caigut. Es va fregar els ulls per treure's les lleganyes i, ja més desvetllat, va mirar al seu voltant. Estava en un replà petit que tenia certa semblança amb unes ruïnes, i que l'única sortida o entrada de què disposava apareixia plena d'una llum engegadora a dalt d'unes escales. Al seu costat jeia ella, amb els ulls clucs, adormida. Semblava un àngel de tan maca. Es va preguntar com havia pogut desconfiar-ne. La va mirar una estona, intensament, i es va alimentar d'aquella sensació de pau, de simpatia i de bellesa que sempre emanava d'ella. Després, li va fer un petó a la galta i la va despertar amb suavitat.

Junts, van enfilegar les escales fins que van arribar al cor de tota aquella llum blanca. Era una sala immensa, circular, amb quatre columnes decorades adossades a la paret, que formaven un quadrat inscrit. El terra estava cobert de rajoles, que tenien com a motiu decoratiu creus gammades, cada una amb una de les quatre puntes pintada de color vermell. De seguida van buscar la font d'aquella llum tan intensa, i es van adonar que la sala estava coronada per una cúpula gegant i magnífica, amb un òcul al centre. Al voltant, l'acompanyaven un sense fi de símbols diversos i estrambòtics, que aparentment no seguien un ordre preestablert.

Embadalits com estaven, no es van adonar de la figura de pedra que els estava observant des d'un racó de la sala. Tenia cara de dona, cos de lleó i ales d'àguila i la seva veu va ressonar com un tro quan va dir:

—Benvinguts. Si voleu passar tota l'eternitat aquí, com pols, no digueu res. Però si voleu entrar al regne que guardo haureu de respondre correctament l'enigma que us plantejaré.

>>Els troncs són de pi i la superfície regular és d'or. Quin és, doncs, el símbol que no mor?

Un cop controlat l'ensurt inicial, els dos joves van quedar astorats. Mai havien vist cap ésser semblant i, a més, dotat de vida. Però els resultava familiar, n'havien sentit a parlar... Sí, era un d'aquells monstres que apareixien a les llegendes gregues de l'antiguitat. Saber de quin ésser es tractava, però, no els va treure de l'estat d'incredulitat en què es trobaven. Es veien incapaços de, ni tan sols, entendre la pregunta que els havia formulat. El noi va mirar la seva companya, però en la seva expressió només hi va notar impotència davant la impossibilitat de resoldre l'enigma. De debò valia la pena esforçar-se per esbrinar-lo? També hi havia la possibilitat de quedar-se allà, però... Què hi feien en aquell lloc? On eren? Sense adonar-se'n, tots dos havien pres la determinació, de bon principi, de contestar aquell enunciat inquietant. Així doncs, van posar-se a rumiar i rumiar.

De sobte, el noi va començar a donar voltes sobre si mateix, mirant al seu voltant, ara aquí, ara allà... Semblava que comencés a entendre alguna cosa. Ella, sense saber ben bé per què, el va imitar, i de seguida va descobrir què hi veia el seu xicot en aquell espai. Es tractava d'un problema matemàtic. Els troncs eren les columnes i la superfície regular es referia a l'àrea del quadrat inscrit que formaven aquestes. El pi i l'or no estaven usats amb el significat de material, sinó que representaven dos nombres irracionals. Van tornar a pensar amb l'enunciat. La lletra *i* que unia les proposicions “Els troncs són de pi” i “la superfície regular és d'or” segurament indicava que s'havien de sumar les dues xifres. Per tant, el nombre pi s'havia de multiplicar per quatre (el número de columnes) i sumar el resultat a la quantitat corresponent de l'àrea del quadrat ($4\pi + \Phi$), operació que donava 14'1844046... Però com podien trobar “el símbol que mai mor” a partir d'aquell número? La noia es va fixar llavors en un raig de llum que il·luminava la rajola del centre més que les altres i va saber que havien de comptar rajoles a partir d'aquella, seguint les puntes marcades amb vermell de les creus gammades. Quan van arribar a la rajola catorze van mirar cap amunt, buscant entre els

símbols del sostre. N'hi havia molts d'aglutinats i el que buscaven devia estar col·locat al lloc exacte, indicat pels decimals que feien referència a la distància que separava aquella rajola de la següent.

—Haurem de precisar més —va apuntar ella.

—No cal —va respondre ell, triomfant—, el símbol que no mor és el nombre e.

Efectivament, el nombre e era, com el pi i l'auri, un número irracional, infinit, inacabable... immortal.

La lletra e del sostre es va il·luminar i va desaparèixer, deixant al descobert la paraula “Atlàntida”. L'òcul de la cúpula va emetre una llum engegadora i va semblar que els volgués xuclar.

—Benvinguts al regne dels morts —va sobtar-los una veu de roca.

—Dels morts?

L'esfinx es va fondre amb el terra i la pregunta va quedar a l'aire.

ALAN HUXLEY